

Repertoriul jurisprudenței

Cauzele conexate C-356/11 și C-357/11

**O. și S.
împotriva
Maahanmuuttovirasto
și
Maahanmuuttovirasto
împotriva
L.**

(cereri de decizie preliminară formulate de Korkein hallinto-oikeus)

„Cetățenia Uniunii — Articolul 20 TFUE — Directiva 2003/86/CE — Dreptul la reîntregirea familiei — Cetățeni ai Uniunii de vârstă mică ce locuiesc cu mamele lor, resortisanți ai unor țări terțe, pe teritoriul statului membru a cărui cetățenie o dețin acești copii — Dreptul de ședere permanentă în acest stat membru al mamelor cărora le-au fost încredințați exclusiv cetățenii Uniunii — Recompunerea familiilor în urma recăsătoririi mamelor cu resortisanți ai unor țări terțe și a nașterii unor copii, de asemenea resortisanți ai unor țări terțe, rezultați din aceste căsătorii — Cereri de reîntregire a familiei în statul membru de origine al cetățeanului Uniunii — Refuzul de a acorda dreptul de ședere noilor soți pentru motivul lipsei resurselor suficiente — Dreptul la respectarea vieții de familie — Luarea în considerare a interesului superior al copiilor”

Sumar – Hotărârea Curții (Camera a doua) din 6 decembrie 2012

1. *Cetățenia Uniunii — Dreptul de liberă circulație și de liberă ședere pe teritoriul statelor membre — Directiva 2004/38 — Beneficiari — Membrii familiei unui cetățean al Uniunii resortisanți ai unor state terțe — Condiție — Cetățean al Uniunii care și-a exercitat dreptul de liberă circulație*

[Directiva 2004/38 a Parlamentului European și a Consiliului, art. 3 alin. (1)]

2. *Cetățenia Uniunii — Dispozițiile tratatului — Dreptul de liberă circulație și de liberă ședere pe teritoriul statelor membre — Refuzul unui stat membru de a elibera un permis de ședere noului soț al părintelui unui cetățean al Uniunii — Admisibilitate — Condiții — Refuz care nu conduce la privarea cetățeanului menționat de exercițiul efectiv al esenței drepturilor conferite de statutul de cetățean al Uniunii*

(art. 20 TFUE)

3. *Controale la frontiere, azil și imigrare — Politica privind imigrarea — Dreptul la reîntregirea familiei — Directiva 2003/86 — Noțiunea de susținător al reîntregirii — Resortisant al unei țări terțe care este părintele unui copil cetățean al Uniunii și al unui copil resortisant al unei țări*

terțe care nu se bucură de statutul de cetățean al Uniunii — Cerere de reîntregire a familiei pentru celălalt părinte al acestei familii recompuse, el însuși resortisant al unei țări terțe — Includere

[Directiva 2003/86 a Consiliului, art. 2 lit. (c)]

4. *Controale la frontiere, azil și imigrare — Politica privind imigrarea — Dreptul la reîntregirea familiei — Directiva 2003/86 — Respectarea drepturilor fundamentale — Dreptul la respectarea vieții de familie — Obligația de a lua în considerare interesul superior al copilului*

[Directiva 2003/86 a Consiliului, considerentul (2) și art. 5 alin. (5) și art. 7 alin. (1) lit. (c); Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 7 și art. 24 alin. (2) și (3)]

1. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 41 și 42)

2. Articolul 20 TFUE trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca un stat membru să refuze unui resortisant al unei țări terțe acordarea unui permis de ședere în scopul reîntregirii familiei, în condițiile în care acest resortisant urmărește să locuiască împreună cu soția sa, care este de asemenea resortisant al unei țări terțe, are reședința în mod legal în acest stat membru și este mama unui copil rezultat dintr-o primă căsătorie care este cetățean al Uniunii, și cu copilul rezultat din propria lor căsătorie, care are de asemenea calitatea de resortisant al unei țări terțe, în măsura în care un asemenea refuz nu conduce, în ceea ce îl privește pe cetățeanul Uniunii, la privarea de exercițiul efectiv al esenței drepturilor conferite de statutul de cetățean al Uniunii.

Pentru a stabili dacă acest refuz produce un asemenea efect, trebuie luat în considerare faptul că resortisantul țării terțe căruia i-a fost încredințat exclusiv un copil cetățean al Uniunii beneficiază de un permis de ședere permanentă în statul membru în cauză, astfel încât, în drept, nu există nicio obligație, nici pentru această persoană, nici pentru cetățeanul Uniunii pe care acesta îl are în întreținere, de a părăsi teritoriul acestui stat membru și pe cel al Uniunii în ansamblul său.

În cadrul aprecierii referitoare la familiile recompuse, este de asemenea pertinent impactul pe care l-ar putea avea asupra vieții familiale o decizie din partea ascendentului menționat de a părăsi teritoriul statului membru a cărui cetățenie o deține cetățeanul Uniunii.

În această privință însă, simplul fapt că ar putea să pară de dorit, din motive economice sau pentru a menține unitatea familială pe teritoriul Uniunii, ca membri ai familiei compuse din resortisanți ai unor țări terțe și dintr-un cetățean al Uniunii de vârstă mică să poată locui cu acest cetățean pe teritoriul Uniunii în statul membru a cărui cetățenie o deține acesta din urmă nu este suficient în sine pentru a considera că cetățeanul menționat este obligat să părăsească teritoriul Uniunii dacă un astfel de drept de ședere nu ar fi acordat.

Nici faptul că resortisantul țării terțe pentru care este solicitat un permis de ședere în scopul reîntregirii familiei locuiește sau nu locuiește împreună cu susținătorul reîntregirii și cu ceilalți membri ai familiei, nici lipsa unei legături biologice între resortisantul menționat și cetățeanul Uniunii nu constituie elemente determinante în cadrul acestei aprecieri.

În schimb, faptul că resortisantul unei țări terțe pentru care se solicită acordarea unui drept de ședere nu asigură întreținerea legală, financiară sau afectivă a acestui cetățean trebuie să fie luat în considerare. Astfel, relația de dependență dintre acesta și respectivul resortisant al unei țări terțe este cea de natură să pună în discuție efectul util al cetățeniei Uniunii din moment ce această dependență este cea care ar face ca cetățeanul Uniunii să fie obligat, în fapt, să părăsească nu numai teritoriul statului membru al cărui cetățean este, ci și pe cel al Uniunii în ansamblul său, ca o consecință a unei astfel de decizii de refuz.

(a se vedea punctele 49-56, 58 și 82 și dispozitivul)

3. Cererile de acordare a unor permise de ședere în scopul reîntregirii familiei în favoarea unui resortisant al unei țări terțe care urmărește să locuiască împreună cu soția sa, care este de asemenea resortisant al unei țări terțe, are reședința în mod legal în acest stat membru și este mama unui copil rezultat dintr-o primă căsătorie care este cetățean al Uniunii, și cu copilul rezultat din propria lor căsătorie, care are de asemenea calitatea de resortisant al unei țări terțe intră sub incidența Directivei 2003/86 privind dreptul la reîntregirea familiei.

Astfel, ținând seama de obiectivul urmărit de această directivă, care este favorizarea reîntregirii familiei, și de protecția pe care aceasta urmărește să o acorde resortisanților unor țări terțe, în special minorilor, aplicarea acesteia nu poate fi exclusă pentru simplul motiv că unul dintre părinții unui minor, resortisant al unei țări terțe, este de asemenea părintele unui cetățean al Uniunii, rezultat dintr-o primă căsătorie.

(a se vedea punctele 68, 69 și 82 și dispozitivul)

4. Articolul 7 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2003/86 privind dreptul la reîntregirea familiei trebuie interpretat în sensul că, deși statele membre au posibilitatea să solicite dovada faptului că susținătorul reîntregirii dispune de resurse stabile, constante și suficiente pentru a se întreține pe sine și pe ceilalți membri ai familiei sale, această posibilitate trebuie să fie exercitată în lumina articolului 7 și a articolului 24 alineatele (2) și (3) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care impun statelor membre să examineze cererile de reîntregire a familiei în interesul copiilor vizați și de asemenea în scopul de a favoriza viața de familie, precum și să evite să aducă atingere atât obiectivului directivei, cât și efectului său util.

Astfel, întrucât permiterea reîntregirii familiei constituie regula generală, posibilitatea prevăzută la articolul 7 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2003/86 este de strictă interpretare. Marja de manevră recunoscută statelor membre nu trebuie, așadar, să fie utilizată de acestea într-un mod ce ar aduce atingere obiectivului directivei și efectului util al acesteia.

Desigur, articolele 7 și 24 din cartă, deși subliniază importanța, pentru copii, a vieții de familie, nu pot fi interpretate în sensul că acestea ar priva statele membre de marja de apreciere de care dispun atunci când examinează cererile de reîntregire a familiei. Cu toate acestea, în cadrul unei astfel de examinări și atunci când se determină în special dacă condițiile prevăzute la articolul 7 alineatul (1) din Directiva 2003/86 sunt îndeplinite, dispozițiile acestei directive trebuie interpretate și aplicate în lumina articolului 7 și a articolului 24 alineatele (2) și (3) din cartă, astfel cum reiese de altfel din cuprinsul considerentului (2) și al articolului 5 alineatul (5) din această directivă, care impun statelor membre să examineze cererile de reîntregire a familiei în cauză în interesul copiilor vizați și acordând atenția cuvenită favorizării vieții de familie. Prin urmare, autorităților naționale competente le revine sarcina ca, în cadrul punerii în aplicare a Directivei 2003/86 și al examinării cererilor de reîntregire a familiei, să efectueze o evaluare echilibrată și rațională a tuturor intereselor aflate în joc, ținând seama în special de cele ale copiilor în cauză.

(a se vedea punctele 74 și 79-82 și dispozitivul)